

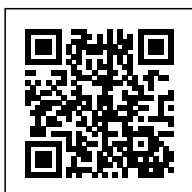

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

9. volební období

243/0

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění zákona č. .../2022 Sb.

Zástupce předkladatele: ministr vnitra
Doručeno poslancům: 8. června 2022 v 16:37

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2022,

kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění zákona č. .../2022 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění zákona č. .../2022 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 1 se na konci písmene a) slovo „a“ nahrazuje čárkou.
2. V § 1 odst. 1 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:
„b) poskytování nouzového ubytování a dočasného nouzového přístřeší a souvisejících služeb pro osoby s udělenou dočasnou ochranou a žadatele o udělení dočasné ochrany (dále jen „ubytování“) a“.
- Dosavadní písmeno b) se označuje jako písmeno c).
3. V § 6 odst. 1 větě druhé se za slova „krizového zákona“ vkládají slova „nebo kterému nebylo poskytnuto ubytování podle § 6b“.
4. Za § 6a se vkládají nové § 6b až 6f, které včetně nadpisů znějí:

„§ 6b

Ubytování

(1) Poskytování ubytování podle tohoto zákona je veřejnou službou. Ubytování se poskytuje v objektech zařazených v informačním systému evidence nouzového ubytování a dočasného nouzového přístřeší (dále jen „evidence“).

(2) Ubytování formou nouzového ubytování se poskytuje na dobu zpravidla nepřesahující 3 měsíce, a to zejména v objektech, které jsou trvale určeny k bydlení nebo slouží jako ubytovací zařízení. Ubytování formou dočasného nouzového přístřeší se poskytuje na dobu zpravidla nepřesahující 1 měsíc, a to zejména v objektech zřízených nebo upravených jednorázově k tomuto účelu. Dočasné nouzové přístřeší slouží přednostně pro ubytování žadatelů o udělení dočasné ochrany, osob, které nebylo možné z důvodu kapacity ubytovat v nouzovém ubytování, a osob, které odmítly nouzové ubytování nebo ukončily pobyt v nouzovém ubytování. Rozsah poskytovaných souvisejících služeb a rozložení kapacit ubytování v území stanoví vláda nařízením.

(3) Hejtman kraje a primátor hlavního města Prahy (dále jen „hejtman“) na základě rozhodnutí vlády vytváří na území kraje nebo hlavního města Prahy (dále jen „kraj“) zázemí pro vyřizování žádostí o udělení dočasné ochrany a pro přidělování ubytování a přijímá další opatření ke koordinaci poskytování ubytování. Ministerstvo vnitra přijímá opatření k zajištění koordinace činností podle věty první.

(4) Přidělení ubytování osobě s udělenou dočasnou ochranou nebo žadateli o udělení dočasné ochrany, změnu ubytování a vyřazení této osoby z ubytování provádí prostřednictvím evidence krajský úřad nebo Magistrát hlavního města Prahy (dále jen „krajský úřad“), Ministerstvo vnitra, Hasičský záchranný sbor České republiky nebo Policie České republiky. Ubytovaní se přiděluje zpravidla v objektu na území kraje podle místa podání žádosti o udělení dočasné ochrany, a pokud již byla dočasná ochrana udělena, podle místa uplatnění požadavku na ubytování. Údaje o začátku a ukončení ubytování může do evidence zapisovat také osoba, která je oprávněna nakládat s objektem určeným pro ubytování (dále jen „provozovatel“).

(5) Provozovatel je povinen po dobu zařazení v evidenci umožnit v objektu zařazeném v evidenci poskytování ubytování v rozsahu zapsané kapacity. Provozovatel poskytuje ubytované osobě ubytování bezplatně.

§ 6c

Zajištění kapacit pro ubytování

(1) Hejtman zajišťuje na území příslušného kraje ve spolupráci se starosty obcí s rozšířenou působností, městských částí a městských obvodů dostupnost kapacit ubytování.

(2) Ministerstva a jiné ústřední správní úřady jsou v rozsahu a za podmínek stanovených rozhodnutím vlády povinny vyčlenit u organizačních složek státu, státních příspěvkových organizací a státních podniků ve své působnosti kapacity pro ubytování a zajistit podmínky pro jejich využití.

§ 6d

Evidence

(1) Správcem evidence je Ministerstvo vnitra. Evidence obsahuje

- a) údaje o umístění, druhu a kapacitě ubytování,
- b) identifikační údaje provozovatele a
- c) identifikační údaje osob využívajících ubytování, včetně údajů o začátku a ukončení využívání ubytování.

(2) Ubytovaní, jehož kapacity jsou zajišťovány hejtmanem, zařazuje do evidence krajský úřad na základě písemné dohody hejtmana s provozovatelem, popřípadě na základě písemné dohody provozovatele a starosty obce s rozšířenou působností, městské části nebo městského obvodu, pokud ho uzavřením dohody hejtman pověřil. Výmaz ubytování z evidence před uplynutím doby, na kterou bylo ubytování do evidence zařazeno, popřípadě snížení kapacity, provede krajský úřad na základě písemného požadavku provozovatele s účinností k patnáctému dni po doručení tohoto požadavku.

(3) Ubytovaní, jehož kapacity zajišťují ministerstva nebo jiné ústřední správní úřady, zařazuje do evidence a z evidence vyřazuje Ministerstvo vnitra na základě podnětu ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu.

(4) Krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, úřad městského obvodu a úřad městské části je oprávněn při plnění svých úkolů stanovených zákonem

a) vyžadovat údaje od provozovatele a dále je zpracovávat, a to i před uzavřením dohody podle odstavce 2, a

b) využívat údaje z evidence, včetně osobních údajů.

§ 6e

Paušální náhrada nákladů na ubytování

(1) Provozovatel zařazený do evidence podle § 6d odst. 2 má nárok na paušální náhradu nákladů na ubytování za ubytovanou osobu a noc, a to podle údajů vedených v evidenci. Tyto peněžní prostředky poskytuje kraj a orgánem kraje příslušným k jejich poskytnutí je krajský úřad.

(2) Výši paušální náhrady poskytované podle odstavce 1 stanoví vláda nařízením podle druhu ubytování a druhu provozovatele, a to v rozmezí od 200 do 350 Kč za ubytovanou osobu a noc.

(3) Peněžní prostředky ve výši výdajů kraje podle odstavce 1 poskytuje Ministerstvo financí kraji na základě jeho žádosti formou dotace zpětně za kalendářní měsíc nejpozději do 2 měsíců od podání žádosti, a to z prostředků účelové rezervy finančních prostředků na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní správa. Ustanovení rozpočtových pravidel o výzvě k podání žádosti o poskytnutí dotace se nepoužije.

(4) V případě provozovatele, který je příspěvkovou organizací zřízenou krajem, může peněžní prostředky podle odstavce 2 poskytnout kraj v rámci příspěvku na provoz.

§ 6f

Zvláštní pravidla pro zajišťování ubytování

(1) Krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, úřad městského obvodu a úřad městské části je oprávněn provádět u provozovatele kontrolu dodržování povinností podle tohoto zákona a podmínek pro poskytování paušální náhrady podle § 6e.

(2) Na postupy podle § 6b až 6e se nevztahuje správní řád. Uzavření dohody podle § 6d odst. 2 není zadáním veřejné zakázky.

(3) Plnění úkolů podle § 6b až 6e orgány kraje a orgány obcí je výkonem přenesené působnosti.

(4) Provozovatel, který je příspěvkovou organizací územního samosprávného celku nebo státní příspěvkovou organizací, je oprávněn poskytovat ubytování v rámci své hlavní činnosti na základě samotného zařazení do evidence, a to bez předchozí úpravy zřizovací listiny.“.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Smlouvy o zajištění ubytování uzavřené krajem, hlavním městem Prahou, obcí s rozšířenou působností, městskou částí nebo městským obvodem za účelem zajištění nouzového ubytování nebo dočasného nouzového přístřeší přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za dohody podle § 6d odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb., ve znění tohoto zákona.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. OBECNÁ ČÁST

I. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Vláda České republiky vyhlásila usnesením ze dne 2. března 2022 č. 147 v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, pro území České republiky z důvodu migrační vlny velkého rozsahu na území České republiky nouzový stav. V bodě I uvedeného usnesení současně vláda nařídila pro řešení vzniklé krizové situace krizová opatření ve smyslu § 5 písm. b), c), e) a f), § 6 odst. 1 písm. b), c) a d) a § 6 odst. 2 písm. b), d), e), f) a g) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „krizový zákon“), jejichž konkrétní provedení stanoví vláda samostatným usnesením vlády.

Od počátku nouzového stavu vyhlášeného v souvislosti se zvládáním migrační vlny velkého rozsahu klade vláda důraz na to, aby přijatá krizová opatření co nejméně zatěžovala obyvatele České republiky. Krizová opatření působí primárně dovnitř státní správy a struktury orgánů krizového řízení. Vláda si plně uvědomuje, že krizová opatření nejsou standardním nástrojem řízení státní správy, ale nástrojem výjimečným a dočasným. Současně jsou to ale právě krizová opatření, kterými lze flexibilně a v případě potřeby ve velmi krátkém časovém horizontu reagovat na vývoj aktuální situace a například prostřednictvím úkolů ukládaných orgánům krizového řízení eliminovat rizika z krizové situace plynoucí, případně omezit následky krizové situace. Snahou vlády proto zároveň je, aby významná opatření, u kterých se předpokládá jejich další trvání, byla na základě souhlasu Parlamentu zakotvena na úrovni zákona. Většinově se jedná o krizová opatření upravující působnost některých složek státu (Policie ČR), případně krizová opatření řešící způsoby plnění povinností uložených cizincům.

Otázka zajištění ubytovacích kapacit pak je v současné době vyhlášeného nouzového stavu řešena cestou úkolu, který určeným orgánům krizové řízení [hejtmani krajů a primátor hl. m. Prahy, starostové ORP, ústřední státní úřady (ÚSÚ)] uložila vláda v souladu s § 4 odst. 1 písm. a) krizového zákona. Tento postup umožnil ve velmi krátké době zajistit dostatečný počet ubytovacích kapacit tím, že vytvořil právní základ pro využití nouzového ubytování a tzv. dočasného nouzového přístřeší (stany, tělocvičny apod.). Tedy druhů ubytování, která sice nesplňují veškeré požadavky na ubytování či bydlení, avšak jejich zřízení bylo s ohledem na počty přicházejících uprchlíků nutné, a zajistilo dodržení alespoň základních důstojných podmínek. V současné době jsou dočasná nouzová přístřeší využívána primárně k ubytování osob, které čekají na udělení dočasné ochrany.

Na základě § 4 odst. 1 písm. a) krizového zákona přijala vláda usnesení, kterými uložila konkrétní povinnosti pro potřeby zajištění ubytovacích kapacit:

- usnesení vlády ze dne 16. března 2022 č. 206 o vyčlenění volných ubytovacích kapacit v působnosti ministerstev a ostatních ústředních správních úřadů, kterým je uložena povinnost vyčlenit a uvolnit primárně pro potřeby hejtmanů a primátora hlavního města Prahy všechny ubytovací kapacity v zařízeních určených k hromadnému ubytování osob v působnosti jimi řízeného ministerstva nebo ústředního správního úřadu, provozovaných tímto ministerstvem, ústředním správním úřadem nebo jimi zřízenou organizační složkou státu, příspěvkovou organizací nebo jimi založeným státním podnikem, pro účely ubytování osob přicházejících po 24. únoru 2022 z území Ukrajiny za účelem udělení dočasné ochrany.

- usnesení vlády ze dne 16. března 2022 č. 207 o vyčlenění volných ubytovacích kapacit v krajích., kterým je v návaznosti na řešení vyhlášeného nouzového stavu uloženo hejtmanům a primátorovi hlavního města Prahy ve spolupráci se starosty obcí s rozšířenou působností, městských částí a městských obvodů zajistit na území svého kraje ubytovací kapacity v dočasném nouzovém přístřeší a v nouzovém ubytování v počtech uvedených v příloze č. 1 tohoto usnesení pro účely ubytování osob přicházejících po 24. únoru 2022 z území Ukrajiny za účelem udělení dočasné ochrany. Starostům obcí s rozšířenou působností, městských částí a městských obvodů pak na základě uložení hejtmanem zajistit zařízení, v nichž budou ubytovány tyto osoby a zajistit provoz těchto zařízení a v případě dočasného nouzového přístřeší i základní vybavení a zásobování těchto zařízení.

Stávající právní úprava nemá žádné dopady na rovnost mužů a žen a není v rozporu se zákazem diskriminace.

II. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen, a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Navrhovaná právní úprava je předkládána s ohledem na skutečnost, že opatření přijatá výše popsanými krizovými opatřeními vlády jsou omezena na období trvání nouzového stavu, ačkoliv důvody pro jejich zavedení, tedy nejen migrační vlna vyvolaná invází ruských vojsk na Ukrajinu, ale i samotná agrese, přetrvávají, stejně jako i nadále zůstává aktuální potřeba ubytovávat osoby přicházející z Ukrajiny v důsledku této ruské agrese. Skončením nouzového stavu ovšem zaniká právní základ, na základě kterého byla vláda oprávněna ukládat příslušným orgánům krizového řízení úkoly a koordinovat jejich činnost při zajištění ubytovacích kapacit a s tím spojeným poskytováním dalších služeb.

Současný systém zajištění ubytovacích kapacit se zcela jednoznačně osvědčil. Právě díky němu má Česká republika výraznou většinu uprchlíků, kteří potřebují asistenci státu, ubytovanu v důstojných podmínkách. Při úplném zrušení těchto usnesení vlády, bez adekvátní náhrady na základě konkrétního zákonného zmocnění, by sice kraje nadále mohly zajišťovat ubytovací kapacity, však pouze na bázi dobrovolnosti a bez jistoty kompenzace nákladů. Snížením či úplným zrušením ubytovacích kapacit by jistě vzrostl počet osob ubytovaných v podmínkách nevyhovujících dlouhodobému ubytování, a nelze proto vyloučit, že by mohlo v dotčených lokalitách docházet i k nárůstu kriminality a ohrožení vnitřní bezpečnosti státu, stejně jako ke snížení subjektivního pocitu bezpečí osob.

Právní úprava tak reaguje na skutečnost, že i po skončení nouzového stavu bude nadále nutné zajišťovat určité množství ubytovacích kapacit pro důstojné ubytování uprchlíků, kteří si nemohou ubytování sami zajistit. V těchto ubytovacích kapacitách je ubytováno kolem 50 tisíc osob a denně je nutno zajišťovat 200 až 400 míst pro nově příchozí osoby nebo pro ty, kterým skončilo stávající ubytování. Aktuálně musí být též saturována poptávka po nových ubytovacích kapacitách, které vznikají v důsledku ukončení ubytování u některých (turistických) zařízení, což vede k nutnosti průběžného posilování ubytovacích kapacit až pro cca 5 tisíc osob. Stále je tak zapotřebí mít nastaven systém příjmu poptávky resp. umístování uprchlíků a rychlý způsob nabírání ubytovacích kapacit (uzavírání smluv, kontakt s ubytovateli), a to včetně zajištění navazujících služeb (stravování, úklid atd.). Fungování tohoto systému, resp. regulaci a koordinaci poptávky ubytovacích kapacit, nelze zajistit bez trvalé součinnosti s jednotlivými kraji a bez kapacit ÚSÚ. Cílem navrhované právní úpravy je vytvoření systému, který zákonným způsobem zajistí, že i nadále budou kraje v součinnosti

s obecními úřady obcí s rozšířenou působností zajišťovat potřebné ubytovací kapacity v režimu dočasného nouzového přístřeší a nouzového ubytování, a související nezbytné služby, a to i s využitím prostor, které běžně neslouží k bydlení či ubytování, bez ohledu na nutnost dodržovat některé zákonné ubytovací standardy. Návrh také řeší způsob úhrady nákladů souvisejících se zajištěním ubytovacích kapacit krajům.

Poskytování ubytování osobě s dočasnou ochranou nebo žadateli o dočasnou ochranu bude nově veřejnou službou. Zajištění bezplatného dočasného/nouzového bydlení pro válečné uprchlíky z Ukrajiny nepředstavuje výkon hospodářské činnosti. Jde o činnost, která má veřejnoprávní charakter. Využití institutu dotací k podpoře ubytovacích kapacit tedy nepředstavuje veřejnou podporu.

Za účelem zachování potřebné součinnosti všech subjektů podílejících se na činnostech při udělování dočasné ochrany a při rozdělování ubytování osobám s dočasnou ochranou či žadatelům o ni, obsahuje návrh možnost, aby vláda rozhodla o tom, že kraj na svém území zřídí zázemí pro vyřizování žádostí o udělení dočasné ochrany a pro přidělování ubytování a přijímá další opatření ke koordinaci poskytování ubytování. Ministerstvu vnitra je pak uloženo přijímat opatření k zajištění koordinace těchto činností. Fakticky tak jde o možnost využívat i nadále systém krajských asistenčních center pomoci a národního centra pomoci, byť třeba v modifikované podobě. Zde návrh ponechává určitou flexibilitu v budoucím uspořádání KACPU a NACPU tím, že možnost jejich fungování, konkrétní požadavky a parametry stanoví vláda svým rozhodnutím. Návrh také počítá s tím, že by v rámci KACPU mohly být realizovány formou opatření i další činnosti, stejně jako je tomu dnes (např. zdravotní pojištění).

Návrh zavádí evidenci nouzového ubytování a dočasného nouzového přístřeší, v níž budou shromažďovány potřebné údaje k získávání i distribuci ubytovacích kapacit. Touto evidencí bude informační systém HUMPO, jehož správcem je Ministerstvo vnitra.

Návrh předpokládá, že vláda nařízením konkretizuje rozsah souvisejících služeb poskytovaných spolu s ubytováním a rozsah ubytování na území, stejně jako stanoví rozsah úhrady peněžních nákladů pro kraje, kdy se bude výše náhrady odvíjet od kategorie ubytování a rozsahu služeb.

Předkládaný návrh dále řeší paušální náhradu nákladů na ubytování, a to v mezích 200 až 350 Kč s tím, že konkrétní výši stanoví vláda nařízením. Zákonným zmocněním bude dána možnost k použití finančních prostředků z účelové rezervy finančních prostředků na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků.

Pro zajištění co nejvyšší míry kontinuity se stávajícím systémem podle usnesení vlády ze dne 16. března č. 207 obsahuje návrh přechodné ustanovení, které stanoví, že smluvní závazky krajů k zajištění ubytovacích kapacit, uzavřené podle tohoto usnesení přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za dohody podle § 6d odst. 2 tohoto znění zákona.

Navrhovaná právní úprava nemá žádné dopady na rovnost mužů a žen a není v rozporu se zákazem diskriminace.

III. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a plně respektuje Listinu základních práv a svobod. Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem

České republiky a plně respektuje Listinu základních práv a svobod. Navrhovaný systém zajištění a koordinace ubytovacích kapacit nepředstavuje zásah do práva na samosprávu, návrh uvádí, že postupy zde uvedené jsou výkonem přenesené působnosti.

IV. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Předkládaný návrh je plně v souladu s prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana. Návrh je v oblasti ubytování a kategorizaci kapacit v souladu se směrnicí 2001/55 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími. Kategorie dočasného nouzového přístřeší, která představuje jednu z forem ubytování, se váže přednostně na žadatele o dočasnou ochranu, délka ubytování je limitována maximální délkou 30 dnů a platí, že i zde musí být dány podmínky pro důstojné ubytování. Zároveň je v těchto kategoriích nutné zajistit ubytovaným osobám stravu a dle nařízení i další služby. Návrh je v oblasti ubytování odpovídající přiměřenosti ubytování plynoucím z čl. 13 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, který vyžaduje po členských státech mj. zajištění možnosti přiměřeného ubytování pro osoby požívající dočasnou ochrany.

V. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná úprava je slučitelná s mezinárodními závazky České republiky, zejména respektuje Ženevskou úmluvu ze dne 28. července 1951 o právním postavení uprchlíků, ve znění Newyorského protokolu ze dne 31. ledna 1967.

VI. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky a sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Návrh bude mít dopady na státní rozpočet, zejména v oblasti výplaty náhrady nákladů vzniklých krajům v souvislosti se zajištěním ubytovacích kapacit a nutných služeb. V současné době jsou náklady podle platných usnesení vlády č. 206 a 207 ve výši cca 95 mil. Kč.

VII. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava nebude mít negativní dopady na ochranu soukromí a osobních údajů.

VIII. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava nepředstavuje žádná korupční rizika.

IX. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava bude mít pozitivní vliv na vnější i vnitřní bezpečnost státu. Jak již bylo zmíněno výše, zajištěním systému ubytování potřebným osobám z řad uprchlíků jsou eliminována dílčí bezpečnostní rizika v oblasti obecné i závažné kriminality.

X. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se Zásadami pro tvorbu digitálně přívětivé legislativy

Návrh zákona je v souladu se všemi zásadami digitálně přívětivé legislativy.

XI. Hodnocení dopadů regulace podle Obecných zásad

S ohledem na časovou tíseň ministr pro legislativu a předseda Legislativní rady vlády ústně udělil výjimku z povinnosti provést hodnocení dopadů regulace podle Obecných zásad.

XII. Způsob projednání návrhu zákona

Současně s předložením navrhované právní úpravy se předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky žádá o vyhlášení stavu legislativní nouze a o projednání navrhované právní úpravy ve zkráceném jednání v rámci vyhlášeného stavu legislativní nouze podle § 99 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny. Tento výjimečný postup je navrhován s ohledem na potřebu přijetí navrhované právní úpravy s účinností nejpozději od 1. července 2022, neboť k 30. červnu 2022 skončí nouzový stav, a tím i účinnost krizových opatření, včetně těch, která řeší zajištění či vyčlenění ubytovacích kapacit. Pokud by navrhovaná právní úprava nabyla účinnosti později, neměla by Česká republika po 30. červnu 2022 k dispozici efektivní a flexibilní systém řešení této problematiky, kraje by ztratily právní základ pro smluvní zajištění stávajících ubytovacích kapacit a bez právního základu by byl i systém řízení ubytovacích kapacit cestou krizových štábů krajů. Důsledky absence právní úpravy jsou podrobně popsány v bodě II.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K bodu 1:

Legislativně technická úprava související s bodem 2.

K bodu 2:

Rozšiřuje se okruh oblastí, které předmětný zákon upravuje, a to o poskytování nouzového ubytování a dočasného nouzového přístřeší a souvisejících služeb pro osoby s dočasnou ochranou a žadatele o dočasnou ochranu.

K bodu 3:

Zohledňuje se nově navrhovaný postup také pro případy prokazování místa ubytování pro účely udělení dočasné ochrany.

K bodu 4:

Navrhuje se vytvoření systému, který zajistí, že i nadále budou kraje v součinnosti s obecními úřady obcí s rozšířenou působností zajišťovat potřebné ubytovací kapacity v režimu dočasného nouzového přístřeší a nouzového ubytování, a související nezbytné služby, a to i s využitím prostor, které běžně neslouží k bydlení či ubytování, bez ohledu na nutnost dodržovat některé zákonné ubytovací standardy.

§ 6b

Stanoví se, že poskytování ubytování podle tohoto zákona je veřejnou službou, což odráží tu skutečnost, že zajišťování ubytovacích kapacit pro válečné uprchlíky z Ukrajiny je činnost, která má ryze veřejnoprávní charakter.

Počítá se s vytvořením evidenčního systému, kde budou obsaženy detailnější údaje o jednotlivých ubytovacích kapacitách.

Také se stanoví časové ohraničení pro pobyt v jednotlivých objektech, a to s ohledem na formu ubytování, jaká je v nich poskytována.

Hejtman kraje a primátor hlavního města Prahy budou na základě rozhodnutí vlády vytvářet zázemí pro příjem a vyřizování žádostí o dočasnou ochranu, kde současně bude válečným uprchlíkům přidělováno i ubytování (obdobu současných KACPU). Určuje se, kdo je oprávněn přidělovat jednotlivá ubytování.

§ 6c

Hejtmanům a primátorovi hlavního města Prahy se konstituuje povinnost zajišťovat dostupnost ubytovacích kapacit. Současně se stanoví, že vláda může rozhodnout, že ubytovací kapacity musí vyčlenit i ministerstva a jiné ústřední správní úřady.

§ 6d

Ustanovení blíže konkretizuje údaje, které jsou obsaženy v evidenci ubytování. Současně se stanoví oprávnění k zapisování do evidence, ale i k výmazu či vyřazení.

§ 6e

Subjektům, které nabídnou své objekty k zajištění ubytování, bude náležet paušální náhrada v rozpětí 200 až 350 Kč. Přesnou výši stanoví vláda nařízením.

Ustanovení také řeší způsob úhrady nákladů souvisejících se zajištěním ubytovacích kapacit krajům.

§ 6f

Stanoví se výjimky z použití správního řádu a výslovně se stanoví, že uzavření dohody mezi krajem a provozovatelem není zadáním veřejné zakázky. Zajišťování ubytovacích kapacit pak má být výkonem přenesené působnosti.

K čl. II:

Přechodné ustanovení stanoví, že smlouvy o zajištění ubytování, které byly dosud v rámci nouzového stavu uzavřeny za účelem zajištění nouzového ubytování či nouzového přístřeší, se považují za dohody podle § 6d odst. 2 navrhovaného zákona.

K čl. III:

Navrhovaná právní úprava by měla nabýt účinnosti dnem jejího vyhlášení ve Sbírce zákonů, neboť existuje naléhavý obecný zájem ve smyslu § 3 odst. 4 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění zákona č. 277/2019 Sb. Tímto naléhavým obecným zájmem je především zájem na funkčnosti systému zajišťování ubytovacích kapacit uprchlíkům ze strany krajů a za využití kapacit ÚSÚ. Ke stabilnímu a flexibilnímu zajištění tohoto systému je nutné, aby byly kraje co nejrychleji vybaveny potřebnými oprávněními a stanovenými postupy.

V Praze dne 8. června 2022

Předseda vlády:

prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M., v.r.

1. místopředseda vlády a ministr vnitra:

Mgr. Bc. Vít Rakušan v.r.

PLATNÁ ZNĚNÍ NOVELIZOVANÝCH ZÁKONŮ S VYZNAČENÍM NAVRHOVANÝCH ZMĚN

**PLATNÉ ZNĚNÍ ZÁKONA Č. 65/2022 Sb., O NĚKTERÝCH OPATŘENÍCH
V SOUVISLOSTI S OZBROJENÝM KONFLIKTEM NA ÚZEMÍ UKRAJINY
VYVOLANÝM INVAZÍ VOJSK RUSKÉ FEDERACE, VE ZNĚNÍ SENÁTNÍHO
TISKU Č. 252 (ZMĚNY KURZÍVOU) A VE ZNĚNÍ NAVRŽENÝCH ZMĚN
A DOPLNĚNÍ:**

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon zpracovává příslušný předpis Evropské unie¹⁾ a v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace dne 24. února 2022 upravuje

a) podmínky udělování dočasné ochrany cizinců uvedených v § 3 v návaznosti na prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, (dále jen „rozhodnutí Rady“), a

b) poskytování nouzového ubytování a dočasného nouzového přístřeší a souvisejících služeb pro osoby s udělenou dočasnou ochranou a žadatele o udělení dočasné ochrany (dále jen „ubytování“) a

~~b)~~ c) zvláštní pravidla pro poskytování zdravotních služeb.

(2) Ustanovení tohoto zákona se použijí přednostně před ustanoveními jiných právních předpisů upravujících právní vztahy podle odstavce 1, nestanoví-li tento zákon jinak.

Dočasná ochrana

§ 2

Dočasnou ochranou se rozumí oprávnění k pobytu na území České republiky podle zákona o dočasné ochraně cizinců za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území České republiky v návaznosti na rozhodnutí Rady.

§ 3

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady.

(2) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky dále uděluje dočasnou ochranu cizinci, který doloží, že

¹⁾ Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími.

a) byl ke dni 24. února 2022 držitelem platného povolení k trvalému pobytu na území Ukrajiny a

b) jeho vycestování do státu, jehož je státním občanem, nebo části jeho území, anebo v případě osoby bez státního občanství do státu nebo části jeho území jeho posledního trvalého bydliště před vstupem na území Ukrajiny, není možné z důvodu hrozby skutečného nebezpečí podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

Řízení ve věcech dočasné ochrany

§ 4

(1) Na řízení o udělení dočasné ochrany se obdobně použijí ustanovení zákona o pobytu cizinců na území České republiky o udělování víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky.

(2) Ve věci dočasné ochrany podle tohoto zákona se nepoužijí ustanovení

a) § 1 odst. 3, § 2 odst. 1 písm. b), § 2 odst. 2, § 4 odst. 3, § 6 a 8, § 12 písm. a), b), d) a g), § 13 až 15, § 16 v části udělení, § 21 odst. 1 písm. b), § 21 odst. 2, § 24 až 26, 28, 29, 31, 34 až 38, § 40 odst. 2, § 41 až 47, § 49 odst. 2 až 8, § 50, § 51 odst. 2 písm. d), § 55, 57 a 58 zákona o dočasné ochraně cizinců a

b) § 43, § 56 odst. 1 písm. c) a k) a § 62 odst. 4 věty první zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

(3) Nestanoví-li tento zákon jinak, použije se na udělování dočasné ochrany podle tohoto zákona zákon o dočasné ochraně cizinců. Ve věcech, které zákon o dočasné ochraně cizinců neupravuje, se použije zákon o pobytu cizinců na území České republiky.

(4) Pro účely zákona o pobytu cizinců na území České republiky se osoba s udělenou dočasnou ochranou podle tohoto zákona považuje za držitele víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

(5) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky může cizinci stanovit místo, kde lze podat žádost o udělení dočasné ochrany podle tohoto zákona.

§ 5

(1) Žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže

a) není podána osobně,

b) je podána cizincem, který není uveden v § 3,

c) je podána cizincem, který o dočasnou **nebo mezinárodní** ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie, ~~nebo~~

d) je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná **nebo mezinárodní** ochrana v jiném

členském státě Evropské unie-, *nebo*

e) je podána cizincem, který je občanem Evropské unie, státu, který je vázán mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropskou unií²⁾, z níž mu vyplývá právo na volný pohyb rovnocenné takovému právu občanů Evropské unie, nebo státu, který je vázán Dohodou o Evropském hospodářském prostoru³⁾.

(2) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky nepřijatelnou žádost cizinci vrátí a sdělí mu důvod nepřijatelnosti; soudní přezkum je vyloučen.

(3) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky může od povinnosti osobního podání žádosti upustit z důvodů hodných zvláštního zřetele.

(4) Udělení dočasné ochrany se vyznačuje cizinci vízovým štítkem do cestovního dokladu. Nelze-li s ohledem na místní podmínky udělení dočasné ochrany vyznačit formou vízového štítku, lze dočasně učinit záznam o udělení dočasné ochrany do cestovního dokladu nebo mimo něj.

(5) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky vydá žadateli o udělení dočasné ochrany, nelze-li udělit dočasnou ochranu na místě, osvědčení o podání žádosti o udělení dočasné ochrany. *Rozhodnutí o dočasné ochraně Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky vydá bez zbytečného odkladu, ve zvlášť složitých případech ve lhůtě do 60 dnů ode dne podání žádosti o udělení dočasné ochrany.*

(6) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky cizince požívajícího dočasné ochrany písemně poučí v jazyce, v němž je schopen se dorozumět, o právech a povinnostech souvisejících s poskytnutím dočasné ochrany *a o sdílení informací o cizinci ve věci dočasné ochrany s příslušnými orgány členských států Evropské unie.*

(7) Ve věci neudělení nebo odnětí dočasné ochrany se použije zákon o dočasné ochraně cizinců.

(8) Oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany dále zaniká

- a) podáním žádosti o udělení dočasné ochrany podle rozhodnutí Rady v jiném členském státě Evropské unie,*
- b) udělením dočasné ochrany podle rozhodnutí Rady jiným členským státem Evropské unie,*
- c) podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany v jiném členském státě Evropské unie vázaném nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013⁴⁾, nebo*
- d) udělením víza k pobytu nad 90 dnů, povolení k pobytu nebo mezinárodní ochrany na území České republiky nebo v jiném státě.*

§ 5a

(1) Žádost o oprávnění k pobytu na území České republiky podávaná na zastupitelském úřadu cizincem uvedeným v § 3 nebo § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) je nepřijatelná, a to i v případech, kdy byla cizinci dočasná ochrana již udělena a oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany nezaniklo. Při zjišťování nepřijatelnosti žádosti se postupuje podle ustanovení § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců na území České republiky obdobně.

(2) Vláda může nařízením stanovit výjimky z nepřijatelnosti žádosti podle odstavce 1.

§ 6

(1) Žadatel o udělení dočasné ochrany je povinen k žádosti předložit cestovní doklad, je-li jeho držitelem, a na vyžádání fotografii. ~~K žádosti o vydání cestovního průkazu totožnosti je žadatel povinen předložit fotografii. Žadatel, kterému nebylo ubytování zajištěno orgánem krizového řízení při plnění úkolu uloženého podle krizového zákona nebo kterému nebylo poskytnuto ubytování podle § 6b, je dále k žádosti povinen předložit doklad o ubytování podle § 31 odst. 5 zákona o pobytu cizinců na území České republiky; požadavek na úředně ověřený podpis vlastníka nebo oprávněného uživatele bytu nebo domu na tomto dokladu se neuplatní. Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky jsou oprávněny pro tyto účely pořídit obrazový záznam žadatele.~~

(2) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky z moci úřední vydá, lze-li tak učinit s ohledem na místní podmínky, cestovní průkaz totožnosti podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky cizinci požívajícímu dočasné ochrany, který není držitelem platného cestovního dokladu. **Cizinec je povinen předložit fotografii.**

(3) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky jsou oprávněny pořídit obrazový záznam cizince pro účely uvedené v odstavcích 1 a 2.

(34) Ministerstvo vnitra a Policie České republiky vedou evidenci žadatelů o poskytnutí dočasné ochrany a cizinců požívajících dočasné ochrany; při tom postupují podle ustanovení zákona o pobytu cizinců na území České republiky týkajících se evidence dlouhodobých víz. **Ministerstvo vnitra a Policie České republiky mohou předávat údaje z této evidence státním orgánům jiných členských států, je-li to potřebné k plnění jejich úkolů.**

(45) Podá-li cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo je-li v době podání žádosti o dočasnou ochranu podle tohoto zákona vedeno řízení ve věci mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, řízení ve věci mezinárodní ochrany se přerušuje po dobu trvání dočasné ochrany podle tohoto zákona; o tom se učiní záznam do spisu ve věci mezinárodní ochrany. Cizinec není v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

(56) Požádal-li odsouzený k trestu vyhoštění, který je osobou podle § 3, o dočasnou ochranu nebo byla-li mu udělena, výkon trestu vyhoštění je odložen po dobu řízení o této žádosti nebo po dobu, na kterou mu byla dočasná ochrana udělena. Policie České republiky o podání žádosti nebo o udělení dočasné ochrany vyrozumí soud, který trest vyhoštění uložil; obdobně postupuje v případě neudělení dočasné ochrany nebo zániku dočasné ochrany odsouzeného.

(67) Okamžikem přiznání oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany je zastaveno řízení o žádosti o vydání nebo o prodloužení doby platnosti oprávnění k pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Ustanovení § 169r odst. 3 zákona o pobytu cizinců na území České republiky se použije obdobně.

(78) Jestliže bylo cizinci uvedenému v § 3 v období od 24. února 2022 do dne nabytí

účinnosti tohoto zákona uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, správní orgán řízení o jeho žádosti o vydání nebo prodloužení platnosti pobytového oprávnění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky zastaví. To neplatí, jestliže byl před udělením víza vydán zastupitelskému úřadu pokyn k udělení dlouhodobého víza nebo dlouhodobého víza podle § 30 odst. 2 zákona o pobytu cizinců na území České republiky a cizinec ve lhůtě dvou měsíců od udělení víza povolení k pobytu nebo vízum převezme. O zastavení řízení o udělení dlouhodobého víza se učiní záznam do spisu.

(89) Na hlášení změny místa pobytu na území České republiky se použijí přiměřeně ustanovení zákona o pobytu cizinců na území České republiky. ***Cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, je povinen hlásit změnu místa pobytu na území České republiky Ministerstvu vnitra do 3 pracovních dnů ode dne změny, a to doložením dokladu o ubytování podle odstavce 1. Pokud doložený doklad nesplňuje podmínky podle odstavce 1, k oznámení změny místa pobytu se nepřihlíží. Povinnost se na cizince vztahuje, pokud předpokládaná změna místa pobytu na území České republiky bude delší než 15 dnů.*** Změnu místa hlášeného pobytu je možné učinit také prostřednictvím dálkového přístupu vyplněním elektronického formuláře v rozsahu údajů uvedených v přihlašovacím tiskopise ***společně s doložením dokladu o ubytování podle odstavce 1.*** Elektronický formulář Ministerstvo vnitra zveřejní způsobem uvedeným v § 182 odst. 2 zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Povinnost hlásit další změny podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky se na osobu požívající dočasné ochrany vztahuje obdobně.

(910) Pro dobrovolný návrat osob vymezených v § 48 zákona o dočasné ochraně cizinců se obdobně použijí ustanovení o dobrovolném návratu v zákoně o pobytu cizinců na území České republiky.

(4011) Ustanovení zákona o evidenci obyvatel upravující přidělování rodných čísel cizincům se nepoužijí.

§ 6a

(1) Ministerstvo vnitra zruší cizinci, kterému byla udělena dočasná ochrana, v informačním systému cizinců údaj o místě hlášeného pobytu na území České republiky, jestliže

- a) byl zápis tohoto údaje proveden na základě nepravdivě nebo nesprávně uvedených skutečností,***
- b) byl objekt, na jehož adrese je cizinec hlášen k pobytu na území České republiky, odstraněn nebo zanikl, nebo***
- c) zaniklo právo užívat objekt nebo vymezenou část objektu, na jehož adrese je cizinec hlášen k pobytu na území České republiky, a neužívá-li tento objekt nebo jeho vymezenou část.***

(2) Ministerstvo vnitra zruší údaj o místě hlášeného pobytu podle odstavce 1 písm. c) na základě prohlášení vlastníka nebo osoby oprávněné k užívání objektu nebo jeho vymezené části.

(3) Ministerstvo vnitra dále zruší údaj o místě hlášeného pobytu, jestliže se cizinec na místě hlášeného pobytu nezdržuje déle než 15 dnů, a to na základě informace

- a) *Policie České republiky,*
- b) *organizační složky státu nebo státního podniku, v jejichž objektu byl cizinec ubytován, nebo*
- c) *obce, kde má cizinec místo hlášeného pobytu na území České republiky.*

(4) Místem pobytu cizince po zrušení údaje o místě hlášeného pobytu na území České republiky je sídlo správního orgánu, který tento údaj úředně zrušil; v informačním systému cizinců je tento údaj označen jako adresa úřadu.

(5) Ustanovení částí druhé a třetí správního řádu se na postup podle odstavců 1 až 3 nepoužijí.

§ 6b

Ubytování

(1) Poskytování ubytování podle tohoto zákona je veřejnou službou. Ubytování se poskytuje v objektech zařazených v informačním systému evidence nouzového ubytování a dočasného nouzového přístřeší (dále jen „evidence“).

(2) Ubytování formou nouzového ubytování se poskytuje na dobu zpravidla nepřesahující 3 měsíce, a to zejména v objektech, které jsou trvale určeny k bydlení nebo slouží jako ubytovací zařízení. Ubytování formou dočasného nouzového přístřeší se poskytuje na dobu zpravidla nepřesahující 1 měsíc, a to zejména v objektech zřízených nebo upravených jednorázově k tomuto účelu. Dočasné nouzové přístřeší slouží přednostně pro ubytování žadatelů o udělení dočasné ochrany, osob, které nebylo možné z důvodu kapacity ubytovat v nouzovém ubytování, a osob, které odmítly nouzové ubytování nebo ukončily pobyt v nouzovém ubytování. Rozsah poskytovaných souvisejících služeb a rozložení kapacit ubytování v území stanoví vláda nařízením.

(3) Hejtman kraje a primátor hlavního města Prahy (dále jen „hejtman“) na základě rozhodnutí vlády vytváří na území kraje nebo hlavního města Prahy (dále jen „kraj“) zázemí pro vyřizování žádostí o udělení dočasné ochrany a pro přidělování ubytování a přijímá další opatření ke koordinaci poskytování ubytování. Ministerstvo vnitra přijímá opatření k zajištění koordinace činností podle věty první.

(4) Přidělení ubytování osobě s udělenou dočasnou ochranou nebo žadateli o udělení dočasné ochrany, změnu ubytování a vyřazení této osoby z ubytování provádí prostřednictvím evidence krajský úřad nebo Magistrát hlavního města Prahy (dále jen „krajský úřad“), Ministerstvo vnitra, Hasičský záchranný sbor České republiky nebo Policie České republiky. Ubytování se přiděluje zpravidla v objektu na území kraje podle místa podání žádosti o udělení dočasné ochrany, a pokud již byla dočasná ochrana udělena, podle místa uplatnění požadavku na ubytování. Údaje o začátku a ukončení ubytování může do evidence zapisovat také osoba, která je oprávněna nakládat s objektem určeným pro ubytování (dále jen „provozovatel“).

(5) Provozovatel je povinen po dobu zařazení v evidenci umožnit v objektu zařazeném v evidenci poskytování ubytování v rozsahu zapsané kapacity. Provozovatel poskytuje ubytované osobě ubytování bezplatně.

§ 6c

Zajištění kapacit pro ubytování

(1) Hejtman zajišťuje na území příslušného kraje ve spolupráci se starosty obcí s rozšířenou působností, městských částí a městských obvodů dostupnost kapacit ubytování.

(2) Ministerstva a jiné ústřední správní úřady jsou v rozsahu a za podmínek stanovených rozhodnutím vlády povinny vyčlenit u organizačních složek státu, státních příspěvkových organizací a státních podniků ve své působnosti kapacity pro ubytování a zajistit podmínky pro jejich využití.

§ 6d

Evidence

(1) Správcem evidence je Ministerstvo vnitra. Evidence obsahuje

- a) údaje o umístění, druhu a kapacitě ubytování,**
- b) identifikační údaje provozovatele a**
- c) identifikační údaje osob využívajících ubytování, včetně údajů o začátku a ukončení využívání ubytování.**

(2) Ubytování, jehož kapacity jsou zajišťovány hejtmanem, zařazuje do evidence krajský úřad na základě písemné dohody hejtmana s provozovatelem, popřípadě na základě písemné dohody provozovatele a starosty obce s rozšířenou působností, městské části nebo městského obvodu, pokud ho uzavřením dohody hejtman pověřil. Výmaz ubytování z evidence před uplynutím doby, na kterou bylo ubytování do evidence zařazeno, popřípadě snížení kapacity, provede krajský úřad na základě písemného požadavku provozovatele s účinností k patnáctému dni po doručení tohoto požadavku.

(3) Ubytování, jehož kapacity zajišťují ministerstva nebo jiné ústřední správní úřady, zařazuje do evidence a z evidence vyřazuje Ministerstvo vnitra na základě podnětu ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu.

(4) Krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, úřad městského obvodu a úřad městské části je oprávněn při plnění svých úkolů stanovených zákonem

- a) vyžadovat údaje od provozovatele a dále je zpracovávat, a to i před uzavřením dohody podle odstavce 2, a**
- b) využívat údaje z evidence, včetně osobních údajů.**

§ 6e

Paušální náhrada nákladů na ubytování

(1) Provozovatel zařazený do evidence podle § 6d odst. 2 má nárok na paušální náhradu nákladů na ubytování za ubytovanou osobu a noc, a to podle údajů vedených v evidenci. Tyto peněžní prostředky poskytuje kraj a orgánem kraje příslušným k jejich poskytnutí je krajský úřad.

(2) Výši paušální náhrady poskytované podle odstavce 1 stanoví vláda nařízením podle druhu ubytování a druhu provozovatele, a to v rozmezí od 200 do 350 Kč za ubytovanou osobu a noc.

(3) Peněžní prostředky ve výši výdajů kraje podle odstavce 1 poskytuje Ministerstvo financí kraji na základě jeho žádosti formou dotace zpětně za kalendářní měsíc nejpozději do 2 měsíců od podání žádosti, a to z prostředků účelové rezervy finančních prostředků na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní správa. Ustanovení rozpočtových pravidel o výzvě k podání žádosti o poskytnutí dotace se nepoužije.

(4) V případě provozovatele, který je příspěvkovou organizací zřízenou krajem, může peněžní prostředky podle odstavce 2 poskytnout kraj v rámci příspěvku na provoz.

§ 6f

Zvláštní pravidla pro zajišťování ubytování

(1) Krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, úřad městského obvodu a úřad městské části je oprávněn provádět u provozovatele kontrolu dodržování povinností podle tohoto zákona a podmínek pro poskytování paušální náhrady podle § 6e.

(2) Na postupy podle § 6b až 6e se nevztahuje správní řád. Uzavření dohody podle § 6d odst. 2 není zadáním veřejné zakázky.

(3) Plnění úkolů podle § 6b až 6e orgány kraje a orgány obcí je výkonem přenesené působnosti.

(4) Provozovatel, který je příspěvkovou organizací územního samosprávného celku nebo státní příspěvkovou organizací, je oprávněn poskytovat ubytování v rámci své hlavní činnosti na základě samotného zařazení do evidence, a to bez předchozí úpravy zřizovací listiny.

§ 7

Zvláštní pravidla pro poskytování zdravotních služeb

(1) Cizinec, kterému byly poskytnuty zdravotní služby na území České republiky a kterému byla následně udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, se ode dne poskytnutí zdravotních služeb na území České republiky v období 30 dnů přede dnem udělení dočasné ochrany považuje pro účely ~~úhrady poskytnutých zdravotních služeb~~ **veřejného zdravotního pojištění** za osobu podle § 2 odst. 1 písm. b) bodu 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění.

(2) Cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, se ode dne udělení dočasné ochrany považuje pro účely ~~úhrady poskytnutých zdravotních služeb~~ **veřejného zdravotního pojištění** za osobu podle § 2 odst. 1 písm. b) bodu 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění; *osoba, která dovršila 18 let věku a současně nedovršila 65 let věku, se po uplynutí 150 dnů ode dne udělení dočasné ochrany pro účely veřejného zdravotního pojištění považuje za osobu s trvalým pobytem na území České republiky.*

(3) Dítě, které se narodilo na území České republiky cizinci uvedenému v odstavci 1 nebo cizinci, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, se ode dne narození považuje pro účely ~~úhrady poskytnutých zdravotních služeb~~ **veřejného zdravotního pojištění** za osobu podle § 2 odst. 1 písm. b) bodu 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění, a to nejdéle po dobu 60 dnů ode dne narození.

(4) Za nezaopatřené dítě se u osob, kterým byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, pro účely veřejného zdravotního pojištění považuje také osoba, která dovršila 18 let věku a soustavně se připravuje na budoucí povolání v rámci studia na středních a vysokých školách na Ukrajině, a to nejdéle do 26 let věku.

§ 7a

Odhlášení z veřejného zdravotního pojištění

(1) Státní příslušník Ukrajiny, který je pojištěncem podle zákona o veřejném zdravotním pojištění (dále jen „pojištěnec“) a který odcestoval na Ukrajinu, může u zdravotní pojišťovny, u které je pojištěn, učinit písemné prohlášení podle § 8 odst. 4 zákona o veřejném zdravotním pojištění o skutečnosti, že odcestoval v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, i zpětně. V takovém případě pojištěnec není povinen platit pojistné ode dne, který v tomto prohlášení uvedl, ne však dříve než ode dne 24. února 2022. Ode dne, který pojištěnec v prohlášení uvedl, až do dne, kdy se u zdravotní pojišťovny opět přihlásil, nemá pojištěnec nárok na poskytování hrazených služeb podle zákona o veřejném zdravotním pojištění. Současně s opětovným přihlášením u zdravotní pojišťovny je pojištěnec povinen této zdravotní pojišťovně doložit dobu pobytu na Ukrajině. Úprava, týkající se nepřetržitého pobytu delšího než 6 měsíců a předložení dokladu o uzavřeném zdravotním pojištění v cizině a jeho délce obsažená v § 8 odst. 4 zákona o veřejném zdravotním pojištění, se nepoužije.

(2) Pojištěnec, který je státním příslušníkem Ukrajiny, který přede dnem 24. února 2022 učinil u zdravotní pojišťovny písemné prohlášení podle § 8 odst. 4 zákona o veřejném zdravotním pojištění, avšak v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace se vrátil dříve než po 6 měsících, není povinen doplatit zdravotní pojišťovně pojistné ode dne, kdy bylo písemné prohlášení doručeno zdravotní pojišťovně, až do dne, kdy se pojištěnec u zdravotní pojišťovny opět přihlásil, pokud po celou dobu pobytu v cizině nečerpal v České republice zdravotní služby hrazené z veřejného zdravotního pojištění a pokud doloží dobu pobytu na Ukrajině.

§ 8

Přechodná ustanovení

(1) Ustanovení tohoto zákona se vztahují i na cizince, kterému bylo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, které je vydáváno od 24. února 2022 v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace. Tento cizinec se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za cizince, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona.

(2) Cizinec, kterému byly poskytnuty zdravotní služby na území České republiky přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, avšak nejdříve dne 24. února 2022, a kterému bylo následně uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky,

které je vydáváno od 24. února 2022 v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, nebo jemuž byla následně udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, se ode dne prvního poskytnutí zdravotních služeb na území České republiky, nejdříve však ode dne 24. února 2022, do dne udělení tohoto víza nebo dočasné ochrany podle tohoto zákona považuje pro účely úhrady poskytnutých zdravotních služeb za osobu podle § 2 odst. 1 písm. b) bodu 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění.

(3) Dítě, které se narodilo na území České republiky přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, avšak nejdříve dne 24. února 2022, cizinci s uděleným vízem podle odstavce 2 nebo vízem za účelem dočasné ochrany, se ode dne narození považuje pro účely úhrady poskytnutých zdravotních služeb za osobu podle § 2 odst. 1 písm. b) bodu 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění, a to nejdéle po dobu 60 dnů ode dne narození.

§ 9

Účinnost

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

(2) ~~Tento zákon pozbývá platnosti uplynutím dne 31. března 2023. Ustanovení § 1 až 7 a § 8 pozbývají platnosti uplynutím dne 31. března 2023.~~

1) Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími.

2) *Například Dohoda mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně jedné a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob.*

3) *Přílohy V a VIII Dohody o Evropském hospodářském prostoru, v platném znění.*

4) *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států.*

Teze prováděcího právního předpisu

Teze

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne.....2022

k provedení zákona, kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění zákona č. .../2022 Sb. (sněmovní tisk č. 221)

Jedná se o teze nařízení, jehož přesná podoba bude dále projednávána a případně modifikována v rámci přípravy tohoto podzákonného předpisu. Pro účely jednotlivých ustanovení bude potřeba stanovit především následující:

a) Rozsah ubytovacích kapacit a služeb souvisejících s ubytováním

- stanoví rozsah ubytovacích kapacit, tedy počet konkrétních míst k ubytování, která je nutno v daném kraji zajistit,
- stanoví rozsah povinnosti poskytovat některé základní služby (stravování, možnost stravování, zásobování potravinami, hygienické prostředky..) v závislosti na určené kategorii ubytování (nouzové ubytování, dočasné nouzové přístřeší).

b) Určení konkrétní výše paušální náhrady

- určení konkrétní výše paušální náhrady nákladů na ubytování, která bude provozovateli ubytovacího zařízení vyplacena prostřednictvím kraje na ubytovanou osobu a noc. Výše bude odlišně stanovena u nouzového ubytování a dočasného nouzové přístřeší a bude zohledňovat též rozsah služeb podle písm. a).